

Verenigingsnieuws

Presentatie Jubileum-
uitgave van ons Jaarboek
Verleden&Heden nr. 25
op vrijdag 24 november
a.s. om 19.30 uur
in ons verenigingslokaal
Óp Sankt Tolbert,
Bloemendalstraat 11A
Vaals.

Nummer 132

2023 #4

Een stukje Vaalser oorlogsgeschiedenis wordt 9 november 2023 herdacht

Heemkundekring Sankt Tolbert kwam in contact met Bas Bruls uit Grevenbicht. Na eerdere onderzoeken naar neergestorte vliegtuigen in de Tweede Wereldoorlog in Zuid-Limburg, kwam Bas op het spoor van een gecrasht vliegtuig in de buurt van Vaals. Dit liet hem niet meer los en hij startte met een zorgvuldig onderzoek naar het gebeuren. Voor een goed gedocumenteerd verhaal is het noodzakelijk om mogelijke ooggetuigen te achterhalen, hun verhalen vast te leggen, verslagen, archieven, documenten, brieven, geschiedenisboeken er op na te lezen en het eerdere grondonderzoek te

verifiëren. Navraag in het buurtschap Wolfhaag bracht hem in contact met dhr. Frans Hengelbrock (nu woonachtig in Vijlen), voormalig inwoner van de Wolfhaag, die het vliegtuig heeft zien neerkomen. Door intensief bodemonderzoek werd zijn waarneming bevestigd. Niet alleen het verhaal van de vliegtuigcrash was interessant, de inkijk in het leven van de bemanning en hun families maakten het verhaal compleet. Door genealogisch onderzoek kwam hij via de namen en de stambomen etc. bij de nabestaanden van de drie Nieuw-Zeelanders aan boord van het vliegtuig. De andere

twee bemanningsleden waren Britten.

Gaandeweg ontstond het idee om in de directe nabijheid een gedenkplaats in te richten ter herdenking aan de bemanning, waarvan twee leden zijn omgekomen bij de crash. Samen met Bas Bruls, de gemeente Vaals en HKK Sankt Tolbert is de plek ingericht als blijvende herinnering aan een indrukwekkend en heldhaftig verhaal. Door de contacten met enkele familieleden van de bemanning weten wij, dat zij het een hele eer vinden, dat er na meer dan 80 jaar na de fatale crash een herinneringsplek is ingericht.

In dit nummer:

- Een stukje Vaalser oorlogsgeschiedenis wordt 9 november 2023 herdacht 1
- Film Mie Vols 2
- Jubileumuitgave Verleden&Heden nr.25 2
- Tweede Archeo Speer onthulling verwijst naar het verre verleden in Vaals 3
- Actie Rabo Clubsupport 2023 4

De onthulling is op donderdag 9 november 2023, een dag die niet willekeurig is gekozen. Het is de verjaardag van Laurence Dobbin, die op deze dag 111 jaar geleden werd geboren. Bijzonder is ook dat Lorraine Chard, nichtje van Laurence Dobbin op 9 november is geboren, dezelfde geboortedag als haar oom 9 november. Volgens haar heeft zij daardoor steeds een apart gevoel van verbondenheid met hem.

De plaquette zal op de steen bevestigd worden en de QR-code op de bank. Via de QR-code op deze plek is het korte verhaal te lezen en eveneens ook op onze

website. Het volledige verhaal wordt gepubliceerd in ons jaarboek Verleden & Heden no. 25 dat eind november, begin december het licht zal zien.

Film Mie Vols

Op donderdag 23 november wordt om 14.00 uur de film Mie Vols uit 1997 van Jo Pelzer voor de bewoners van de Woonzorgafdelingen van

Langedael vertoond in ons verenigingslokaal Óp Sankt Tolbert Bloemendalstraat 11a, Vaals.

Mocht U deze ook nog willen zien bent U van harte welkom.

Jubileumuitgave Verleden&Heden nr.25

Het is weer zover! Een nieuwe een uitgave van Verleden & Heden. En wel zelfs een jubileumuitgave het 25ste deel van liefst 212 pagina's dik, met verhalen die er toe doen en met veel foto's.

Inhoudsopgave:

- Sportvereniging V.T.V. afdeling Turnen - Arthur Cransveld
- Het Rijke Roomse Leven in Vaals - Ger Leenders
- Onderzoek naar Joods eigendom en de

afhandeling - Jo van der Meij, Jan Francotte

- Lijst van lidmaten van de Waals-Hervormde gemeente Vaals rond 1745 - Thomas Richter
- Vliegtuigcrash Vickers Wellington 1942 - Bas Bruls
- Vaalser vlaggen en wimpels - Herbert Kuijpers
- Voormalige winkels in Vaals. Deel 4: De Lindenstraat en de Koperstraat - Victor Voncken
- VölserKöp

Weer een uitgave zelfs een jubileum uitgave van liefst 212 pagina's met verhalen die er toe doen en veel foto's

Op vrijdag 24 november zal het boek gepresenteerd worden tijdens een bijeenkomst op Sankt Tolbert. Een prachtig kerstgeschenk of verzamelobject. Noteer dit alvast en dan zien wij elkaar de 24^e november 2023.

Tweede Archeo Speer onthulling verwijst naar het verre verleden in Vaals

Bij de Lodge aan de Epenerbaan in Vaals is vrijdag 6 oktober 2023 de tweede speer onthuld. De speer maakt deel uit van de Archeo Route, die dwars door Limburg loopt. Met de Archeo Route Limburg worden de verhalen achter de geschiedenis en archeologische vindplaatsen in Limburg beter zichtbaar. Wethouder Jean-Paul Kompier: "De onthulling van deze speer is een volgende stap om het verleden van Vaals verder op de kaart te zetten. Zo vertelt de eerste speer nabij het Gemeentehuis in Vaals een verhaal over gevonden munten. De tweede speer vertelt het verhaal over het gevonden melktandje."

Na het openingswoord door wethouder J.P. Kompier, volgden wij Jan Francotte naar de juiste plek tegenover de Lodge in het bos. Zoals altijd vertelde Jan heel enthousiast de geschiedenis en het verhaal van het zgn. "kindergraf". Het 'kindergraf', is aan één kant open en voorzien van een bordje. Het graf dankt zijn naam aan de gevonden melktanden in de resten van de crematie. Als herinnering en ter illustratie van het gebeuren is er door kunstenaar Anneke Eussen een steen met een slapend/overleden kind in verschillende fragmenten bij geplaatst. Maar Jan vertelde ook over de grotere vindplaats van grafheuvels nabij het Vaalserbos. Prof. Liese uit Aken ontdekte in 1914 deze grafheuvels, maar onderzoek leverde niet zo veel op.

In 1926 werden door anderen nog zes van de 26 grafheuvels in het Preuswald die zich in het Belgische deel van het bos bevinden onderzocht. Om het kort te houden mooi stukje geschiedenis uit de vroegste tijd.

De heer Joep Steinhage van Archeo Route Limburg lichtte de doelstellingen van deze route nog uit en werden de aanwezigen ook meegenomen in het gebruik

van de QR-code. Met de Archeo Route Limburg ontdek je de verhalen achter de Limburgse geschiedenis en archeologie. Op de vindplaats sta je oog in oog met hun archeoloog. Hij laat je zien en beleven wat er zich op deze locatie in het verleden heeft afgespeeld. Ontdek ook welk archeologisch voorwerp verbonden is aan deze historische plek.

Vaals heeft nu met dit punt dan twee speerpunten in de Archeo route. Voor diegene die graag willen weten waar het andere punt is,

dat is ongeveer tegenover Galerie de Gau. Via de QR-code krijgt u het verhaal over de vondst van munten bij het onderzoek voor de renovatie van het Kon. Julianaplein.

Vaals is rijk aan geschiedenis en is ook blij dat deze punten zijn opgenomen in de steeds meer in de belangstelling staande Archeo route. Iedere vindplaats heeft zijn eigen verhaal dat via de Archeo Route-app beschikbaar is. Natuurlijk moest op dit heugelijk feit ook getoast worden.

Secretariaat:
Heuvel 4
6291 CS Vaals
Nederland

Telefoon: 043-306 42 06
E-mail: sankttolbert@gmail.com

Bezoek onze
website
www.sankttolbert.nl

Bezoek ons ook op:
facebook

Verenigingsnieuws

Actie Rabo Clubsupport 2023

Met Rabo Clubsupport investeert de Rabobank als coöperatieve bank een deel van hun winst in lokale clubs en verenigingen. Elk jaar weer kunnen verenigingen, clubs stichtingen die voldoen aan de voorwaarden meedoen. Het bestedingsdoel voor hetgeen Sankt Tolbert in geld zou kunnen ontvangen was dit jaar ons doel om verdere digitale ontsluiting van het archiefmateriaal door gelden bijeen te brengen voor de vervanging van de A2 boekenscanner.

Iedereen verdient een club. Een plek waar je elkaar ontmoet, elkaar sterker maakt en helemaal jezelf kunt zijn. Daarom investeren wij graag in clubs en verenigingen. Als Rabo-lid kun je ieder jaar stemmen op jouw drie favoriete clubs.

Dit jaar kon dat van 4 t/m 26 september. Dat is goed voor jouw club en geweldig voor de samenleving. Voor iedere deelnemer natuurlijk spannend hoe de stemming uit zal gaan vallen.

Op zaterdagochtend 7 oktober 2023 mocht Sankt Tolbert uit handen van Mireille Schreurs van de Rabobank een cheque met een mooi bedrag van € 322,37 ontvangen. Dank aan allen die ons hun stem hebben gegeven fantastisch.

P.S. Een geldbedrag is natuurlijk geweldig, maar

wat het helemaal zou zijn, is om helpende handjes binnen onze vereniging te krijgen. Er zijn voldoende mogelijkheden, van beschrijven van foto's, wie, wat, waar, digitaliseren, verhalen schrijven, bibliotheekbeheer, hand en spandiensten bij presentatie, of gids zijn bij rondleidingen.

Interesse of verdere vraag, mail gewoon naar sankttolbert@gmail.com of kom een woensdagochtend van 09.00-12.00 uur even langs bij ons verenigingsgebouw Bloemendalstraat 11A, Vaals

De nieuwsbrief is een uitgave van heemkundekring Sankt Tolbert.

Wilt u meer weten over de heemkundekring Sankt Tolbert, een bijdrage leveren aan deze nieuwsbrief of heeft u een interessante mededeling, kijk dan op de website www.sankttolbert.nl of mail naar sankttolbert@gmail.com.

De nieuwsbrieven staan ook in pdf-formaat op de website. Deze kunt u downloaden. Tevens kunt u op de site aangeven als u de nieuwsbrief niet meer wilt ontvangen.